

REACH NAUJIENLAIŠKIS (Nr. 3)

Gerbiamieji cheminių medžiagų gamintojai, importuotojai ir tolesnieji naudotojai, norėdami gauti šią informaciją periodiškai registruokitės el. paštu l.bernotaitė@aaa.am.lt.

Pagarbiai,

vyresn. specialistės Beata Volujevič ir Laura Bernotaitė

REACH. PRELIMINARI REGISTRACIJA

Pagal REACH reglamentą nuo **2008 m. birželio 1 d.** gaminti ir importuoti chemines medžiagas, kurių bendras kiekis viršija vieną toną per metus vienam gamintojui ar/ir importuotojui (≥ 1 tona per metus), bus leidžiama tik užregistravus cheminę medžiagą Europos cheminių medžiagų agentūroje – ECHA (toliau vadinama – Agentūra). **Neužregistruotų cheminių medžiagų nebus galima tiekti rinkai.**

Tačiau REACH reglamente yra nustatytos specialios nuostatos, skirtos cheminėms medžiagoms, kurioms taikomas **pereinamasis laikotarpis** (23 str.).

Pereinamojo laikotarpio tikslas yra palengvinti registruotojų dalijimąsi duomenimis, siekiant išvengti nereikalingų bandymų, ypač su stuburiniais gyvūnais bei sumažinti registracijos išlaidas.

Cheminės medžiagos, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis, turi būti preliminariai užregistruotos (28 str.).

Preliminarios registracijos laikotarpis – nuo 2008 m. birželio 1 d. iki 2008 m. gruodžio 1 d.

Potencialūs cheminių medžiagų registruotojai, preliminariai užregistravę savo chemines medžiagas, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis ir kurių kiekis viršija vieną toną per metus, gali pratęsti cheminių medžiagų registracijos terminus iki 2018 m.

Atlikus preliminarią registraciją, cheminės medžiagos bus registruojamos palaipsniui priklausomai nuo jų pavojingumo ir kiekio. Pirmiausiai, iki 2010 m. lapkričio 30 d., turės būti užregistruotos cheminės medžiagos, kurių gaminama/importuojama ≥ 1000 t/metus vienam gamintojui/importuotojui; CMR* cheminės medžiagos, kurių gaminama/importuojama ≥ 1 t/metus; PBT* bei vPvB* cheminės medžiagos, kurių gaminama/importuojama ≥ 100 t/metus. **Iki 2013 m. gegužės 31 d.** turės būti užregistruotos cheminės medžiagos, kurių gaminama/importuojama nuo 100 iki 1000 t/metus. Galiausiai, **iki 2018 m. gegužės 31 d.** turės būti užregistruotos cheminės medžiagos, kurių gaminama/importuojama nuo 1 iki 100 t/metus.

Kiekvienas potencialus cheminės medžiagos registruotojas, norėdamas preliminariai užregistruoti cheminę medžiagą, privalo pateikti Agentūrai šią informaciją:

- cheminės medžiagos pavadinimą, EINECS ir CAS numerius ar, jei jų nėra – kitus tapatybės kodus;
- savo įmonės pavadinimą ir adresą bei kontaktinio asmens pavardę;
- numatomą galutinį registracijos terminą ir kiekio tonomis lygį.

Cheminė medžiaga, kuriai taikomas pereinamasis laikotarpis:

- įrašyta į Europos komercinių cheminių medžiagų sąrašą (EINECS);
- pagaminta Bendrijoje arba šalyse, įstojusiose į Europos Sąjungą 1995 m. sausio 1 d. arba 2004 m. gegužės 1 d., tačiau gamintojas ir importuotojas jos nepateikė rinkai nė karto per 15 metų iki šio reglamento įsigaliojimo, jei gamintojas arba importuotojas gali tai patvirtinti dokumentais;
- ją gamintojas ar importuotojas patiekė Bendrijos ar šalių, įstojusių į Europos Sąjungą 1995 m. sausio 1 d. arba 2004 m. gegužės 1 d., rinkai iki šio reglamento įsigaliojimo, ir buvo laikoma, kad apie ją pranešta, jei gamintojas ar importuotojas gali tai patvirtinti dokumentais.

Jeigu cheminė medžiaga, kuriai skirtas pereinamasis laikotarpis, nebus preliminariai užregistruota, ši medžiaga negalės būti gaminama ar importuojama nepateikus Agentūrai pilnos registracijos dokumentacijos.

Preliminari cheminių medžiagų registracija yra nemokama!

Registracijos tikslais Agentūra gamintojams, importuotojams ir tolesniems naudotojams sukūrė pramonei skirtą tinklapį (REACH IT). Šiame tinklapyje įmonės galės preliminariai užregistruoti chemines medžiagas, pateikdamos informaciją apie įmonę bei registruojamą cheminę medžiagą. Tinklapis bus aktyvuotas nuo 2008 m. birželio mėn. (informacijos ieškokite tinklapyje http://echa.europa.eu/home_lt.asp).

Iki 2009 m. sausio 1 d. Agentūra savo tinklavietyje paskelbs preliminariai užregistruotų cheminių medžiagų sąrašą. Sąrašė bus pateikiamas cheminės medžiagos pavadinimas, EINECS ir CAS numeriai, jei yra ir kiti tapatybės kodai bei numatomas registracijos terminas. Norint dalintis turima informacija bei sumažinti registravimo išlaidas pagal šį sąrašą bus galima nustatyti potencialius tos pačios cheminės medžiagos registruotojus.

Visi potencialūs cheminių medžiagų registruotojai, pasinaudoję pereinamojo laikotarpio nuostatomis, galės dalyvauti informacijos apie cheminę medžiagą apsikeitimo forume (SIEF). SIEF potencialūs registruotojai galės keistis turima informacija apie tyrimus bei suderinti tos pačios cheminės medžiagos klasifikaciją ir ženklinimą (29 str.).

***Paaiškinimai:** CMR – kancerogeninės, mutageninės ir toksiškos reprodukcijai cheminės medžiagos; PBT – patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos cheminės medžiagos; vPvB – labai patvarios didelės bioakumuliacijos cheminės medžiagos.

Informuojame:

- ECHA tinklapyje sukurta nauja rubrika, skirta preliminariai registracijai

<http://echa.europa.eu/>

- dėl prisijungimo prie REACH IT sistemos, slaptažodžių suteikimo – ieškokite informaciją Aplinkos apsaugos agentūros tinklapiuose

<http://aaa.am.lt> ir <http://www.infochema.lt>

PATVIRTINTAS EUROPOS CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ AGENTŪRAI MOKĖTINŲ MOKESČIŲ, PAGAL REACH REIKALAVIMUS, REGLAMENTAS

2008 m. balandžio 16 d. patvirtintas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 340/2008 dėl **Europos cheminių medžiagų agentūrai mokėtinų (ECHA) mokesčių** pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH). Šis reglamentas paskelbtas 2008 m. balandžio 17 d. ES Oficialiajame leidinyje L 107/6.

Mokesčiai bus renkami už cheminės medžiagos registravimą, įvertinimą ir autorizaciją pagal REACH reglamentą. Mokesčiai už registraciją bus renkami nuo 2008 m. birželio 1 d. (**preliminari registracija – nemokama**). Įprastinis registracijos mokestis svyruoja nuo 1600 EUR (už cheminės medžiagos, kurios gaminama/importuojama mažiau nei 10 t per metus, registravimą) iki 31000 EUR (už cheminės medžiagos, kurios gaminama/importuojama daugiau nei 1000 t per metus, registravimą). Mažoms įmonėms bus taikomos nuolaidos iki 90%. Teikiančioms bendrą registracijos dokumentaciją įmonėms mokestis bus mažinamas iki 25%.

EK viceprezidentas Giunteris Verheugenas (Günter Verheugen) pastebėjo, kad:

„Žymus mokesčio sumažinimas iki 90% mažosioms įmonėms suteikia galimybę ir toliau likti cheminių medžiagų sektoriuje bei konkuruoti su didesnėmis įmonėmis. REACH reglamentu nustatyta moderni registracijos sistema – tai pagrindas žmonių sveikatos bei aplinkos apsaugai. REACH reglamentu verslas perkeliamas į kitą lygmenį.“

Užtikrinti aukštą žmonių sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį, saugų cheminių medžiagų naudojimą ir konkurencingą cheminių medžiagų pramonės sektorių – pagrindiniai REACH reglamento tikslai. Mokesčiai bus renkami už cheminės medžiagos registracijos dokumentacijos pateikimą, registracijos dokumentacijos papildymą, taip pat dokumentacijos dėl autorizacijos pateikimą ir peržiūrėjimą. Taipogi mokesčiai bus renkami už atitinkamą mokslinės ir tiriamosios veiklos patvirtinimą, konfidencialios informacijos peržiūrėjimą, apeliacijų dėl ECHA sprendimų svarstymą.

Siekiant administracinę naštą sumažinti mažoms ir vidutinio dydžio įmonėms (MVI) iki minimumo EK taiko skirtingus mokesčių dydžius skirtingoms įmonių grupėms. Taikomos šios nuolaidos:

- 30% vidutinio dydžio įmonėms
- 60% mažoms įmonėms
- 90% mikro įmonėms

Taip pat registracijos mokesčio dydis priklausys ir nuo gaminamos/importuojamos medžiagos kiekio bei nuolaidos bus taikomos teikiant bendrą registracijos dokumentaciją (mokestis mažinamas iki 25%, kadangi ECHA'i tenka mažesnis darbo krūvis).

Žymiai mažesnis registravimo mokestis taikomas tarpinių medžiagų registracijai, kadangi dokumentacijos kiekis ženkliai mažesnis. Mokesčiai bus perskaičiuojami pakartotinai iki 2013 m.

Įmonės privalo registruoti chemines medžiagas nuo 2008 m. birželio 1 d., išskyrus tais atvejais, kai cheminei medžiagai taikomas pereinamasis laikotarpis. Jei gamintojas ar importuotojas nepateikia preliminarios registracijos iki 2008 m. gruodžio 1 d., cheminė medžiaga negali būti gaminama ar importuojama iki kol nepateikiama pilna registracijos dokumentacija. Naudotojai negalės naudoti cheminės medžiagos, kuri nebus preliminariai užregistruota arba užregistruota.

PRELIMINARUS INFORMACIJOS APIE CHEMINES MEDŽIAGAS APSIKEITIMO FORUMAS (pre-SIEF)

REACH IT sistema leis vartotojams pasižiūrėti, kokios įmonės užregistravo tą pačią cheminę medžiagą kaip ir vartotojas. Informacija bus pateikiama pre-SIEF tinklapyje:

- cheminės medžiagos pavadinimas;
- panašumas su kitomis medžiagomis (panaši keliami rizika);
- įmonės kontaktai;
- numatomos registracijos data;
- preliminarios registracijos numeris;
- kitų pre-SIEF dalyvių pastabos.

Įmonės, preliminariai užregistravusios cheminę medžiagą, iš karto bus įtraukiamos į preliminariai užregistruotos cheminės medžiagos pre-SIEF. Kiekvienai cheminei medžiagai skirta pre-SIEF dalyviai turės susitarti, kuris iš jų bus pre-SIEF administratorius.

Europos cheminių medžiagų agentūros tinklapyje (<http://echa.europa.eu/>) 2009 m. sausio 1 d. bus pateikiamas preliminariai užregistruotų cheminių medžiagų sąrašas. Šiame sąrašė bus nurodoma:

- cheminės medžiagos rekvizitai (EINECS numeris, CAS numeris, pavadinimas);
- panašios cheminės medžiagos;
- pirmoji numatomos registracijos data.